

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/180120,70-lat-temu-Katowice-zostaly-przemianowane-na-Stalinograd-a-województwo-katowick.html>
13.04.2024, 22:02

70 lat temu Katowice zostały przemianowane na Stalinogród, a województwo katowickie na stalinogrodzkie

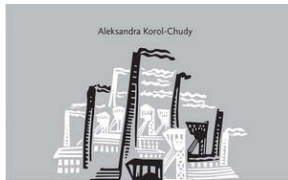
Zmiana ta była ukoronowaniem propagandowej żałoby po zmarłym 5 marca 1953 r. sowieckim dyktatorze Józefie Stalinie. Decyzja o nowej nazwie podjęta została w Warszawie 7 marca 1953 r. przez kierownictwo Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Odpowiedni dekret w tej sprawie, podpisany przez Przewodniczącą Rady Państwa Aleksandra Zawadzkiego i Sekretarza Rady Państwa Mariana Rybickiego, opublikowano w „Dzienniku Ustaw Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej” z dnia 8 marca 1953 r. W życie wchodził on 9 marca 1953 r. Entuzjastycznie wydarzenie to posumowała prasa: "dzień ten przejdzie do historii naszej ziemi. Z dumą mówić będą o nim pokolenia szczęśliwych ludzi żyjących w mieście i województwie stalinogrodzkim". Według komunistycznej propagandy decyzja władz była odpowiedzią na prośby płynące ze strony mieszkańców Katowic i województwa katowickiego. W związku z nimi, na wspólnym posiedzeniu egzekutywy Komitetu Wojewódzkiego PZPR i Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach uchwalono, by zwrócić się w "imieniu mas pracujących województwa katowickiego" do władz w Warszawie (KC PZPR i Rządu PRL) o zmianę nazwy. W rzeczywistości mieszkańców Katowic o podjętych działaniach poinformowano na uroczystościach żałobnych ku czci Stalina, które odbyły się w Filharmonii Śląskiej 8 marca 1953 r. U większości mieszkańców Górnego Śląska Stalinogród wywołał zdumienie i sprzeciw. Do końca funkcjonowania nazwy pozostał on tworem sztucznym i narzuconym. Kres użytkowania stalinowskiego nazewnictwa nastąpił ponad trzy lata później, wraz z "odwilżą październikową". 21 października 1956 r. na wspólnym posiedzeniu prezydium Wojewódzkiej i Miejskiej Rady Narodowej jednogłośnie postanowiono wystąpić z wnioskiem do Rady Ministrów o przywrócenie dawnej nazwy miastu i województwu.

Polecamy naszą publikację "Kiedy Katowice były Stalinogrodem... 1953–1956":

<https://ipn.gov.pl/.../103959,Kiedy-Katowice-byly...>

która jest ostępna fizycznie i bezpłatnie w [Przystanek Historia Centrum Edukacyjne IPN w Katowicach im. Henryka Sławika](#).

Zapraszamy na profil tematyczny [Miasto Stalina - kiedy Katowice były Stalinogrodem](#).

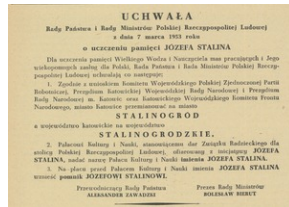

Aleksandra Korol-Chudy

KIEDY KATOWICE BYŁY STALINOGRODEM...

1953-1956

Aleksandra Korol-Chudy, Kiedy Katowice
były Stalinogrodem...
1953-1956, Katowice
2020, 152 s., ISBN:
978-83-8098-972-6

70 lat temu Katowice
zostały przemianowane
na Stalinogród, a
województwo
katowickie na
stalinogrodzkie. Fot.:
Archiwum Państwowe.